

ВІДГУК

офіційного опонента

на дисертаційну роботу **Король Валерії Юріївни**

на тему: «**Організація експедиторського обслуговування транспортних**

процесів і систем доставки вантажів у контейнерах»,

подану на здобуття наукового ступеня **кандидата технічних наук**

за спеціальністю 05.22.01 – транспортні системи

Дисертаційна робота викладено українською мовою, складається із анотацій, вступу, переліку умовних позначень, трьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел і додатків.

Обсяг дисертації складає 286 стор., з яких:

161 стор. - основна частини; 7 стор. - рисунки і таблиці, що займають площу однієї сторінки; 18 стор. - бібліографічний список, який складається із 149 найменувань; 81 стор. - додатки.

Актуальність теми дисертації

Транспортно-експедиторська діяльність має важливе значення в практиці міжнародного обслуговування зовнішньоторговельних зв'язків як у регіональному так і міжконтинентальному сполученнях. Транспортно-експедиторські компанії сьогодні є вагомими представниками ринку транспортних послуг і важливими елементами сучасних транспортних систем. Їх ефективна робота є запорукою надійної, безпечної і своєчасної доставки вантажів до місць їх призначення. Прийняття обґрунтованих і зважених рішень у сфері транспортно-експедиторської діяльності потребує комплексних теоретичних розробок. У цьому контексті робота, яка направлена на вирішення такого наукового завдання, як розробка та наукове обґрунтування теоретичних і методологічних положень щодо організації експедиторського обслуговування транспортних процесів і систем доставки вантажів у контейнерах з метою

підвищення ефективності діяльності компаній, що надають експедиторські послуги, є актуальною та своєчасною.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Результати дисертації В.Ю. КОРОЛЬ використовувались у науково-дослідних темах Одеського національного морського університету (ОНМУ). Вони пов'язані з фаховими областями та сферами наукових інтересів профільних кафедр ОНМУ:

- 1) ДБ 99-15 (РК № 0015U000609) «Організація транспортного процесу вантажопасажирських перевезень в поромній транспортно-технологічній системі (ТТС) України»;
- 2) К 33-12 (РК № 0112U001850) «Організація транспортного процесу та управління роботою флоту на міжнародному ринку транспортних послуг в умовах глобалізації міжнародного судноплавства»;
- 3) К 02-12 (РК № 0112U004303) «Удосконалення методології управління портами»;
- 4) К 04-18 (РК № 0118U006659) «Методи та засоби управління розвитком портових систем і сервісних підприємств на транспорті».

Ступень обґрунтованості наукових положень, висновків, рекомендацій

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій визначається об'єктивним характером використаної в процесі дослідження інформації, коректним застосуванням фундаментальних положень теорії систем і системного аналізу, теорії транспортних процесів і систем, транспортної логістики, методів дослідження операцій і економіко-математичного моделювання, а також підтверджується достатнім обсягом опрацьованих матеріалів (149 найменувань у бібліографічному списку роботи).

Загалом висновки та рекомендації за результатами дослідження є аргументованими, логічними і узгодженими. Теоретико-методологічні новації,

запропоновані в роботі, спрямовані на розвиток як наукових, так і практичних аспектів функціонування транспортних систем доставки вантажів у контейнерах.

Зазначене дає підстави стверджувати, що наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані в дисертації В.Ю. КОРОЛЬ, є обґрунтованими і достовірними.

Наукова новизна дисертаційної роботи

Автором дисертаційної роботи отримано ряд важливих результатів, наукова новизна яких полягає в наступному:

1. *Вперше* сформульовано теоретичні положення щодо розмежування понять «експедирування» і «логістика», «експедитор» і «логіст», які базуються на діючих законах і нормативно-правових актах, спираються на наукові дослідження в галузі транспорту і практичний досвід функціонування сучасних транспортно-експедиторських компаній, формують науково-теоретичне підґрунтя щодо загального розуміння інтеграційних процесів між логістикою, а також теорією та практикою організації транспортних процесів і систем.

2. *Вперше* розроблено метод обґрунтування кількісного складу вантажних партій при формуванні завантаження консолідованого контейнера вантажами різних клієнтів, який враховує особливості виробничих ситуацій і забезпечує максимальне використання техніко-експлуатаційних параметрів контейнера при формуванні збірних відправок вантажів.

3. *Вперше* розроблено метод обґрунтування одиниці вимірювання (ваги або обсягу) розміру вантажної партії, на якому базується технологія організації доставки вантажу у складі консолідованого контейнера, що також дозволяє прийняття раціонального рішення експедитором стосовно визначення ставок.

4. *Вперше* запропоновано метод обґрунтування варіанту використання контейнера при проектуванні системи доставки вантажу, який дозволяє

експедитору приймати рішення стосовно доцільності Less than Container Load доставки у порівнянні з його Full Container Load доставкою.

5. *Вдосконалено* теорію транспортних процесів і систем у частині системного уявлення функціональної єдності транспортного, перевізного і вантажоперевалювального процесів, що знайшло відображення у відповідних теоретичних положеннях, які базуються на системному підході і логіці триєдності у розумінні змісту відповідних понять, а також дають представлення про не синонімічність термінів «транспортний» і «перевізний» процеси.

6. *Вдосконалено* теорію транспортних процесів і систем у частині уточнення логічної характеристики поняття «система доставки вантажу» і встановлення системоутворюючих факторів, які лежать в основі формування даної системи.

7. *Вдосконалено* технологію прийняття рішень щодо обґрунтування маршрутів доставки вантажів при транспортно-експедиторському обслуговуванні контейнеропотоків, яка базується на математичній моделі лінійного цілочисельного програмування і дозволяє фахівцю транспортно-експедиторської компанії в оперативному режимі часу приймати відповідні рішення.

8. *Отримало подальший розвиток* теоретичні положення щодо структурно-функціонального аналізу транспортно-технологічних систем, які, на відміну від відомих, уніфікують порядок його проведення стосовно до всіх систем доставки вантажу, без прив'язки до конкретних вантажів, технологій і технічних засобів транспорту, що дозволяє з позиції системного підходу отримати типову модель структурно-функціонального описання системи доставки вантажу.

Практичне значення дисертаційної роботи

Математичні моделі і методи, розроблені автором, розширюють теоретичну базу транспортних процесів і систем, а також транспортної

логістики, наповнюють та насичують підсистему підтримки прийняття рішень сучасних транспортно-експедиторських компаній необхідним методичним забезпеченням процесів організації експедиторського обслуговування транспортних процесів і систем доставки вантажів у контейнерах.

Результати дослідження успішно використовуються у виробничій діяльності вітчизняних транспортних підприємств (Додатки Д-Л). Окремі розробки автора знайшли застосування у таких транспортно-експедиторських компаніях, як ТОВ «GLOBAL OCEAN LINK», ТОВ «СУПРАМАРИН», ПП «ДЖЕНЕРАЛ МАРІН СЕРВІСІЗ».

Результати дослідження також використовуються в навчальному процесі Навчально-наукового інституту морського бізнесу ОНМУ (Додаток М).

Результати дослідження підтверджені актами впровадження, що наведені у додатках до дисертації.

Все вище визначене підтверджує достовірність і практичну значимість отриманих результатів.

Повнота представлення результатів дослідження в опублікованих роботах

Результати дисертації достатньо повно відображені в публікаціях автора.

За темою дисертації опубліковано 29 наукових праць, з них 4 колективні монографії й 11 статей у фахових виданнях України та інших держав, у тому числі тих, що включені до міжнародних наукометричних баз SCOPUS, РІНЦ, INDEX COPERNICUS, DRIVER, BASE, WorldCat, DRJI, EBSCO, ResearchBib, CrossRef та ін.

Крім того, основні положення та результати дослідження пройшли апробацію на 9 науково-технічних конференціях українського і міжнародного рівнів.

Серед робіт автора також є 5 робіт, які додатково відображають наукові результати дисертації.

Серед визначених робіт у міжнародних наукометричних базах, включаючи SCOPUS, PИHЦ, Index Copernicus, Google Scholar, DRIVER, BASE, WorldCat, DRJI, EBSCO, ResearchBib, CrossRef, індексуються 4 монографії, а також 9 видань, в яких опубліковано статті здобувача.

Відповідність автореферату змісту дисертації

Зміст автореферату відповідає та повністю відображає основні положення дисертаційної роботи.

Структура та оформлення автореферату відповідають вимогам чинного законодавства, а саме вимогам п. 13 «Порядку присудження наукових ступенів» (зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 656, 1159, 567).

Зауваження та дискусійні питання

Оцінюючи позитивно дисертацію КОРОЛЬ Валерії Юріївни «Організація експедиторського обслуговування транспортних процесів і систем доставки вантажів у контейнерах» за змістом, структурою, новизною та обґрунтованістю одержаних результатів, необхідно зазначити, що вона не позбавлена окремих недоліків і дискусійних питань.

1. Розглядаючи систему доставки вантажу (п. 2.2, стор. 92), а також формалізуючи модель її структурно-функціонального опису (п. 2.3, стор. 109), яка має універсальний характер (2.18) (стор. 115-116), потрібно було б також структурувати і зовнішнє оточення цієї системи, оскільки його вплив на досліджувану систему, на наш погляд, має особливе значення для процесів морської доставки вантажів.

2. Серед базових (опорних) системоутворюючих факторів, які лежать в основі формування системи доставки вантажу, автор відокремлює технологію доставки. Вона, у свою чергу, включає технології складування, перевантаження і перевезення, що формалізовано у вигляді (2.3) і (2.4) (стор. 98). Хотілось би

побачити математичне відображення технології складування і у моделі (2.19)-(2.33) (стор. 121-126).

3. На стор. 122 при описі складових цільової функції (2.19), а саме параметрів Z_{pj}^c , Z_{ip}^v , використовується поняття «контейнерний сервіс» на водній і відповідно на наземній ділянках. Однак, із тексту дослідження не зрозуміло, що автор розуміє під цим поняттям?

4. В математичній моделі (2.19)-(2.33) (стор. 121-126) задачі обґрунтування маршруту доставки контейнерів не визначена партійність та інтенсивність контейнеропотоків. На наш погляд, за рахунок введення в обмеження (2.23) і (2.24) інтервальної оцінки можливо було б (у неявному вигляді) врахувати ці параметри.

5. В роботі, на жаль, залишилося за рамками уваги автора питання доставки та зберігання порожніх контейнерів.

6. В дисертації не вказані методи та програмні засоби на які орієнтовані наведені в роботі математичні залежності. Нам здається, це важливе, оскільки реальні виробничі задачі мають велику розмірність і можуть бути вирішені не усіма стандартними методами.

7. В роботі доцільно було б визначити часовий горизонт питань, що розглядаються (довгостроковий (стратегічний), поточний, оперативний, ситуаційний). Це значно поліпшило би розуміння наведених рішень та зняло би низку питань (пп. 2.1, 2.2).

8. В роботі багато уваги приділено понятійному апарату. Це цілком зрозуміло, оскільки багато сучасних фахівців, особливо представників виробництва, по різному розуміють ті чи інші поняття, а також не завжди коректно використовують деякі терміни. Але, на наш погляд, це доцільно було б зробити окремо від основного тексту дисертаційної роботи (або в додатках, або у вигляді монографії).

В цілому викладені зауваження не зменшують теоретичного та практичного значення результатів дисертаційної роботи, до того ж окремі з них можуть бути враховані в подальшій роботі автора.

ВИСНОВКИ

Дисертаційна робота В.Ю. КОРОЛЬ є завершеним науковим дослідженням, в якому отримані нові обґрунтовані результати, які розв'язують основне наукове завдання, що полягає в розробці та науковому обґрунтуванні теоретичних і методологічних положень щодо організації експедиторського обслуговування транспортних процесів і систем доставки вантажів у контейнерах з метою підвищення ефективності діяльності компаній, що надають експедиторські послуги.

Дисертаційна робота повністю відповідає спеціальності 05.22.01 – транспортні системи.

За актуальністю і науковою новизною отриманих результатів, їх практичним значенням і апробацією, кількістю та якістю публікацій, дисертаційна робота відповідає вимогам п. 9,11,13,14 «Порядку присудження наукових ступенів», що затверджений постановою КМУ № 567 від 24 липня 2013р. (зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України, № 656, 1159, 567), щодо кандидатських дисертацій, а її автор, КОРОЛЬ Валерія Юріївна, заслуговує присудження їй наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.22.01 – транспортні системи.

Офіційний опонент,

доцент кафедри «Управління
експлуатаційною роботою»
Українського державного університету
залізничного транспорту МОН України,
кандидат технічних наук, доцент

Т.В. Головка

Особистий підпис
засвідчую 14.03.2019 р.
Завідуючий канцелярією
УкрДУЗТ

Головка Т.В.